

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 50 „
Helyben na. noz. nozdru:	
Egész évre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékire postán szállítva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 50 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apacza-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaszárad. á vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, decz. 17.

A mandatumok igazolása.

Az igazoló bizottságok megkezdték működésüket. A huszonhét kérvénnyel megtámadt mandatum közül már igazoltak is néhányat. A jászberényi, egri, várnai egyszóval azon mandatumok tárgyalása, amelyek iránt legjobban érdeklődik az ország közönsége, még csak ezután kerül napirendre.

Érthető dolog, hogy az ellenzék nem adott be sok kérvényt a mandatumok ellen. Mikor a kormány elejtette a kúriai bíraskodást, ezzel elég érthetően kifejezte abbéli szándékát, hogy nem akarja őszintén a választások tisztaságát. Néhány nap előtt a pénzügyi bizottság ülésén nyilatkozott ugyan Bánffy a választási törvény revíziójáról, de ez a nyilatkozat éppen azt jelenti, hogy a revízió s ezzel együtt a kúriai bíraskodás is hosszú időre el van ejtve, legalább is addig, míg Bánffy lesz diktátora Magyarországnak.

Miért is óhajtaná ő a választások tisztaságát? Neki éppen nem áll érdekében. A lefolyt választások megczáfolhatatlanul igazolták azt, hogy a liberális párt csak olyan választások által tarthatja fenn uralmát. Az ellenzék nem volt szervezve. Akárhány helyen még az igazi alkotmányos költségekre sem volt pénze. És ennek dacára tiszta választások mellett éppen úgy összetörte volna a nép haragja a liberális pártot, mint ahogy Bánffy összetörte — ismeretes eszközeivel — az ellenzékét.

Minek is adott volna be az ellenzék több petíciót? A hatalom a többség kezében van és minden igazoló bizottságban többségben van a kormánypárt. A petíciók sorsa előre látható.

Egy-egy kérvény beadása belekerül 3—4000 frtba. Miért dobnának ki annyi pénzt hiába?

Hogy egy néhány mandatumot mégis megtámadtak, azért történt, mert nem tudják elhinni, hogy igazoljanak olyan nyílt és szemérmetlen törvénysértések árán megszerzett mandatumokat, amilyen az egri, várnai vagy az ugodi, melyet még ma sem nyújtott be annak tulajdonosa. Igaz, hogy a nyitrai és stomfai mandatumok igazolása után kevés reménnyel nézhet az ellenzék a bizottságok tárgyalása elé, — de jó lesz legalább arra, hogy megismerje a világ a hirhedt magyar választások szemenszedett példányait.

Annak a különös körülménynek pedig, hogy a kormánypárt több petíciót nyújtott be, mint az ellenzék, szintén megvan a maga nyitja. Már a felirati vitában is hangoztatták a kormánypárti szónokok az ellenzék izgatását és terrorizmusát. Csak tegnap írta egy vidéki hivatalos lap, hogy az ellenzéki vidékeken a kormánypárti választóknak még személy- és vagyonbiztonsága is veszélyeztetve van. (Ugyan akad-e csak egy is, aki elhiszi?) Szegény közönség, neked már mindent fel lehet találni!

A jászberényi mandatumra vonatkozólag már hivatalos okmányokkal kimu-

tatták, hogy abszurdumok a petíció állításai. Azért mégis be kellett azt adni, hogy árthassanak Apponyi szeplőtlen hírnevének.

A tegnapi ülésen (amelyen oly *kiméletlenül megtámadta Bánffy Apponyit*, hogy ez mindenesetre el fogja mérgecseni a felirati vitát és felszabadítja a szunynyadó szenvedélyeket) nyíltan bevallotta a miniszterelnök, hogy ő vezette a választásokat és pedig pénzzel. Ez a törvénynek nyílt megsértése, vágta szemébe Kossuth. De ez nem változtat a dolgon, sőt újabb adat ahhoz, hogy mit lehet várni az igazoló bizottságoktól.

A mi képviselőink szeretnek Angliára hivatkozni. Szolgálnak egy példával, hogyan megy ott a mandatumok igazolása.

A walsalli kerület konzervatív képviselőjének Mr. Jamesnek mandatumát megtámadták. Rőf hosszú volt a bünyjegyzék, de James ur képes volt azt megczáfolni. Csak egyben akadt meg. Takarékosságból a fiát tette meg ügynökének és ez néhány shillingért szallagokat és kokárdákat vásárolt s a választók közt kiosztotta. Avval védekezett, hogy a törvényt nem ismerte. Hawkins bíró azonban nem vette ezt figyelembe és a választást irgalmatlanul érvénytelennek nyilvánította. James urnak a fia kis ostobasága legalább 3000 fontjába kerül.

A petíciók hebizonyították, hogy Angliában a választási vesztegetést a Gladstone-törvénnyel alaposan legyűrték. A szavazatok vásárlása megszűnt; ezt a vizsgálatok meggyőzően hebizonyították.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kibékülés.

Írta: JOBB HUGÓ.

Megunták egymást. Elhatározták, hogy szétszakítják azt a köteléket, mely őket egymáshoz fűzte. Daczos, hideg volt mindkettő...

De, mégis! valami megnyílaltott a szív körül. Mi volt ez? ... Oh! semmi. Tán csak nem fognak érzelegni mint a szinpadai hősszerelmes, ki betanulta szerepét? Nevetséges is volna a mai korban. Megunták egymást, — elválnak. S evvel vége.

A bárónő egyedül, egyhanguan élt gyönyörű kastélyában. Mivel üzze el unalmának felhőt? Olvasson? — de a betűk tánczolnak előtte.

Fessen? — de ecsetje alól mindig és mindig Gyulának férfias alakja kerül ki.

Zongorázzék? — de nini! finom piczi, kezesckéi örökké Gyulának kedvencz dalait pengetik.

Szívében valami hiányt érzet; ezért néha néha egy piczi köny lopódzott bájos arezára. Valaminek hiányát érezte. Büszkesége nem engedte, hogy bevallja. ... S ha esténként elgondolkozott boldog multján — rózsás napjainak valamennyi öröme Gyulával volt kapcsolatban.

Boldogság! boldogság! Igen érzi, hogy ez rá nézve örökre elveszett. A szívét bearanyozta volt a boldogság fénye, sugára; de ez a sugár eltűnt örökre.

De feledni fog!

Gyöz a saját szíve fölött. Kitépi belőle a mult emlékeit. Vissza fog utasítani minden gondolatot, mely őt a multa emlékeztetné.

Boldog lesz a szenvedésben, lemondásban. Az a tudat fogja őt boldogítani, hogy érzelmeim, szenvedélyeim uralkodott.

Végre mégis!

Fájt neki daczos fellépése. Ha Gyula nála volna!

Még most is ég biborajkain az ő első csókja. Boldogsággal, hűséggel kecsgetett az első ölelés!

Ott ültek ketten a rózsalugasban. Ő Gyula vállára hajtotta szép fejcskáját. Gyula pedig gyöngéden magához ölelte szerelmesét. Beletekintett abba a bűvös szempárba, mely visszatükrözte az ég azurkékjét s édes hangon sutogá:

Szeretsz-e?

S ő boldogan rebegte: Úgy kedvesem!

Lelke szárnyra kelt. Bebarangolta emlékeit, be a jövődőt. S midőn visszatért az izléses szobába, valami titkos szózat egyre azt sugta:

Mégis szereted; szereted forrón, szereted odaadóan; miért is üzted el? hisz ő bálványozott.

Könyeinek árja megeredt.

Gyula világgýülölő lett. Titkos, irigy gyü-lölködés érlelődött meg lelkében az emberek iránt, a kik nem vesztettek semmit s elég malicizosusak sajnálkozni felette, ki mindent vesztett. Nem tudott feledni! ... Oh! azok az igézó

szemek, beszédes ajkak másra fognak mosolyogni...

Alom-e ez?!

De hisz ő ébren van. Végig simítja forró homlokát; kezeit tördeli, majd szívéhez szoritja; örületesen fut fel és alá szobájában; keble piheg, melle zihál; meg-megfogózik iróasztalán. Egy égő, forrongó poklot hordozott szívében.

Hogyne! mikor boldogságának picziny mécsese kialudt. Miért is van szíve? Miért tud ő oly lázasan szeretni?!

Önző rajongással vette körül emlékét a régi szép napoknak, házias életének boldog multját. Éjjeleket töltött álmatlanul, lázasan üzve-hajszolva gondolatokat, terveket, hogy mint helyezze vissza még egyszer magát abba a boldogságba, amelytől önmagát esztelenül megfosztotta.

Elmegy hozzá, megkérleli. De büszkesége, vagy mint ő elhitette magával — férfiúi önérzete nyugalmat parancsol.

Játékba fogja ölni szíve bánatát, fel is keresi a klubbot. Egy ideig játszik, — de undorodik a kártyától.

Elmegy az olvasó-terembe. Lapozza az újságokat, — de gondolatai kikíváncznak a füstös teremből s elrepülnek a bárónéhoz.

De hallga! Mintha az ő nevét emlegetnék a játékasztalnál! Egy fiatal huszártiszt az ő szakításukat emlegeti és csipős megjegyzéseket kocskáztat.

Berohan, akár egy oroszlan.

Harmadnapra a következő hirt hozták a napilapok:

A legdurvább kihágások megszűntek, csak még a potya ital botránya van meg. A radikális lapok jelszava most ez: »Be kell zárni a korcsmákat a választás napján!« És ha a mostani kormány a hatalmon marad, ez is meg lesz.

Itt az angol példa — tessék követni. Mélyen fekszik a baj oka, csak gyökeres operációval lehet azt kiirtani. Sürgetni minden alkalommal a választási törvény revízióját.

Milyen ember az új nunczius?

A két napig tartó fogadások alkalmával megnyitott abécisi nunciatura termei s a monarchia népének alkalma nyílt megismerni Ő Szentségének új nagykövetét. Általában igen jó benyomást tett mindenkire az új nunczius első nyilvános szereplése. A kormányhoz közel álló Polit. Értesítő így mutatja be őt: Az új nunczius a latinon kívül jól beszél németül, olaszul és franciául, 50 év körüli középtermű, szikár pap és egész megjelenésében a vallásos és ájtatos ember benyomását teszi. Sűrű szemöldöke alatt szigorú pillantású szemek villognak s arcának e komoly, mondhatni zord benyomását csak a beszéd közben szája körül mutatkozó gyöngye mosolygás mérsékli. Talian nem az a sima modoru diplomata, mint volt Agliardi, de a kik beszéltek vele, azt mondják, hogy biztosabb tudású és még Agliardinál is alaposabb műveltséggel bír. A látogatások alkalmával politikai nyilatkozatokat nem igen tesz, de élénken kérdezősködik, különösen a magyarországi politikai és egyházpolitikai viszonyokról. A nunciaturánál elterjedt hírek szerint a Goluchowski közös külügyminiszterrel és Wlassics kultuszminiszterrel való érintkezéseik kölcsönös jó benyomásokat hagytak maguk után. A titkári teendőket mellette az eddigi helyettes Locatelli gróf végzi.

A hivatalos titok.

Tegnap adták át a királyi ügyészségnek Pascholdt Józsefet, a földművelésügyi minisztérium napidíjasát, a ki a Magyarország-nak három diplomáciai okmányt eladott. Az ügyesség azt indítványozta, hogy Pascholdt ellen megvesztegetés büntette, Inczedy László, a Magyarország helyettes szerkesztője ellen pedig

megvesztegetés vétsége miatt indítsanak vizsgálatot. Pascholdt délelőtt kihallgatta a vizsgáló bíró, a kinek mindent megvallott.

Két válaszirat.

Laptársunk a »Szabadság« tegnapi számában a néppárt két válaszfeliratának, t. i. a hivatalosnak és a M. Á. által készítettnek, szentel pár sort s mindkettőt erősen lekritizálja. Ebben még nincs semmi különös, hiszen hozzá vagyunk már szokva, hogy a liberális lapok mindent, ami néppárti, vagy katolikus, már csak azért is lekritizálnak. De azok az indokok, amelyek alapján a »Szabadság« kritikáját kimondja a »M. Á.« által közölt trónbeszédre, olyanok, hogy az ember nem tudja nevetésre fakad-e, vagy boszankodjék. A Sz. ugyanis azt írja, hogy el sem olvasta ezt a feliratot, mert hosszú, de tudja így is, hogy az rossz, még pedig azért, mert a M. Á. írta. Ez aztán alapos és logikus kritika. Gratulálunk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 17.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár, Lehótzky, Rakovszky.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy, Perczel, Lukács.

Apróbb elnöki bejelentések után következett a

felirati vita.

Polczner Jenő: Nehéz helyzete van annyi jeles szónok után. Nagy vonásokban jelzi álláspontját. Minden óhajtása, hogy édes hazánk független legyen, hatalmas és gazdag. (Éljenzés a szélsőbalon.) Eötvös javaslata legjobban megfelel álláspontjának, azért azt pártolja. Visszatükröződik benne az igazi magyar jellem és a szabadelvű haladás. A koronának tisztán kell feltárni a helyzetet. Helyteleníti, hogy a trónbeszédet nem a törvényhozás termében mondták el és hogy a kir. palotán a sárga-fekete zászló lengett. Részletesen felsorolja azután a trónbeszéd belső tartalmának hibáit, így a külügyi passzus kihagyását is. A kormány mentése nem fogadható el. Rámutat a hibás közjogi kifejezésekre. Sürgeti az önálló magyar

hadsereget és nemzeti bankot s a szélsőbalzajos helyeslésében kijelenti, hogy mindig Magyarország függetlenségeért fog küzdeni.

A felirati vita 2-ik szónoka volt:

Bánffy Dezső báró, miniszterelnök: Madarász József közbeszólására: a tatárjárásra tesz megjegyzést.

Madarász József: Második tatárjárás! (Derültség.)

Bánffy: Csodálatos, hogy Madarász erre a röpiratra hivatkozik, mely inkább a szabadelvű párt ellen, mint mellette szól.

Okolicsányi felolvasott egy vörös plakátot. Hát ez lehet a szabadelvűpárt kiáltványa, de mindenesetre ilyen dolgok a választási kampányban minden oldalról történtek.

Itt van mindjárt az Ugron-párt körlevele (Kiáltások: Ki irta?) — nem akartam megnevezni, mert nincs itt a Házban: Ugron Gábor s ennek a levélnek kifejezéseit meg sem közelíti a felhozott röpirat.

Ami azokat a vádakait illeti, hogy az állami tisztviselők a kormány mellett agitáltak, felhozza, hogy Komjáthy, Lakatos és Horánszky kerületében az állami hivatalnokok az ő érdekében mozgattak meg minden követ. Sőt Horánszky kerületében még furfangot is használtak a kormánypárt kiéheztetésére. De visszatérve az Ugron-pártra, elítéli s imparlamentarisnak mondja azt, hogy egy pártnak tagjai, kik nincsenek a Házban, programokat adnak, feliratot készit.

Majd Makkfalvay ama beszédére reflektál, hogy hogy merte a kormány azt a vakmerőséget elkövetni, hogy Erdély minisztert fölléptette Apponyi ellen.

Honnan veszi — ugymond — a képviselő ur e különös kérdésre a bátorságot, már csak az egyenlőség szempontjából is? Mi különbség van a között, hogy egy vagy más férfiú ez ellen vagy az ellen lép fel? Különösen akkor pl. Tisza Kálmán miniszterelnök korában Debreczenben megbukott s mikor Apponyi maga Szilágyi ellen még miniszter korában Pozsonyban fellépett. (Tetszés jobbról. Az egész más! Helyesen tette! balról!)

Ez a tünet nem egyéb, mint egy beteges állapot szüleménye, mely beteges állapot már 2000 évvel ezelőtt is meg volt, amint azt Plato megírta.

A szónokok mindnyája idézetekben gyönyörködött. Czitált Apponyi, Molnár apát képviselő urnak egész beszéde ugyszólván idézet volt. Czitált Eötvös Károly is, még pedig —

»A báró R. Gyula és R. Sándor huszárhadnagy között felmerült becsületbeli ügyet tegnap reggel lovagias uton intézték el a városi kaszárnyában. A báró erős vágást kapott fejére. Csábári őrnagy lakásán fekszik s élet és halál között lebeg. Az összekocczanásra az szolgáltatott okot, hogy a hadnagy becsmérőleg nyilatkozott a báró neijéről.«

A bárónő kezéből kiesett az ujság. Becsöngette komornáját.

— A kocsis azonnal fogjon be!

Az őrnagy lakására hajtatott.

— Őrnagy ur, — mondá reszkető hangon — igaz? meghalt?

— Isten mentsen! Az ujság tulzott. Az orvosok a legjobbat reménylik.

— Köszönöm.

Ugy hangzott ez egyszerű szöcska, mint a győzelmes hadvezér diadal-éneke.

Láthatom férjemet?

— Ha méltóságod gondolja . . . De talán . . .

*

A bárónő vérző szívvvel állt férje ágyánál. Amint Gyula észrevette nejét, valami vilámszerű czikázott át egész valóján.

— Ön itt? Hogy lehetséges?

Elhallgattak.

A báró végre megtörte a csendet.

— Látja — szölt — nagyon kegyetlenül taszított el magától. Nem fogom már boldogságát zavarni. Még néhány napig nehezedik rám az élet keresztye, azután elköltözöm. S ön Isten és emberek előtt szabad lesz.

— Nem, nem — mondá a nő zokogva — nem engedem; meggyógyulsz; az orvos mondotta; meg kell gyógyulnod.

Valami megindító, bánatos szomorúság rezgett e szavakban. A bárónő szemeiből megbánás sugárzott. Arczát gyenge pir futotta végig. Mindkettő szivében feltámadt a szerelem teljes erővel és édes varázsszal.

A beteg felült. Nagy gyönyörűség szorította össze szívet e pillanatban, midőn elgondolta, hogy a megkönyezet, drága romok felett újra felépítheti az ő napsütötte, sugár aranyozta boldogságát. Kétkedőleg csodálkozva fürkészte nejét . . . Az az epedő tekintet szerelemről, bánatról, hűségről biztosította.

— Zsófi! Zsófi!

A megszólított átkarolta, keblére ölelte drága betegét.

— Szeretlek, — mondá Gyula boldogságának mámorában — szeretlek; élni akarok neked; éretted mindent. Itt a betegágyon ujtuk meg frigyünket.

A bárónő rózsás ajkaihoz szorítá Gyuláját s csókolta hosszasan. Az meg suttogott hozzá édes szavakat

— Szeretlek . . . Nagyon . . . Szeretlek!

Mikor Perecsit elfogtuk.

Akkor még Prezl Mihály volt a neve.

A dolog úgy történt, hogy 1848 őszén, ha jól emlékszem október hóban, megverték Váradon a lárma-dobot, akkor úgy mondtuk, hogy »allarmot vertek«, ugy alkonyat táján volt; erősen meg volt hagyva, hogy ez esetben az olaszok a megyeház-téren, — most Széchenyi-tér; — az újvárosiak a Kispiacson, a váraltájaiak a nagyhidfőnél, a vár-velenceiek a templom-téren gyülekezzenek.

Okoskodni nem volt tanácsos, volt egy

kormánybiztosunk: Hodossy Miklós, a ki kevessebbel nem is fenyegetett, mint fe-fe-felakasztatom — dadogott. — Én Nagypereczes-utcán laktam; fogtam egy fintát s a Szaniszló-utcán át siettem a megyeház-térre.

Ott tudtam meg, hogy egy főhadnagy vezetése alatt 80 Kresz. »chevaux legers« — így hívtuk — s valiszér, érkezett a városba és a katona-növeldebe szállt. Ez az az épület, ahol most a katona-kórház van; céljuk az, hogy a már akkor akaratoskodó aradi várba menjenek; el kell őket fogni.

Összevörösödünk néhány százan, ki szuronynyal, ki vadászfegyverrel, ki lándzsával, ki egyenesre vert kaszával fegyverkezve; nem vártuk a többi városrészeket; az jó lesz tartaléknak. Megindultunk a fő-utcán, a barátok utcára s ott a mostani honvéd laktanya előtt állást foglaltunk s annak rendje szerint parlamentért küldtünk az ellenséghez, fölkérve a várat.

Nem kellett soká várni, a s valiszérek azt üzenték, hogy nemcsak megadják magukat, de készek a magyar hadseregbe belépni s ügyünk mellett harcolni; lett éljenzés, a ki érte csókolt a jó cseh fiukat, mert hát ez jobb is volt, mint a lovak patái alá kerülni; eleget lelkesedvén, kötelességünk teljesítésének tudatával szétoszlottunk.

A s valiszérek Erdélybe mentek. Hogy a legénységgel mi lett? — nem tudom, Perecsi mint ezredes harcolta végig a szabadságharcot; a fegyverletétel után 16 évre itéliék, nehéz vasban; nem tudom hány évet ült? — A későbbi időben Szalontán, mint hasonszenvi állatorvos működött; azt hiszem ott is fejezte be sokat hányatott életét. ○

ugy látszik — a Mokány Bercziből. Azt a kitűnő kifejezést használta ugyanis a trónbeszéd egy passzusára, hogy közönséges ostobaság! Hát igaz ugyan, hogy a kormány felelős a trónbeszédért, de azt mégis csak ő felsége mondta és egy trónbeszédre olyan stílusban megjegyzést tenni nem szabad. (Helyeslés jobbról.)

Visszatérve ezután Apponyira, ráolvassa Plato szavait, hogy a nagy szónokokat meg kell becsülni, ki kell tüntetni, de a közügyekben részt nem szabad nekik adni, mert abból biztosan baj keletkezik. Apponyinak nagy szónoki ereje az, mely Makkfalvayt arra a gondolatra, hogy nem szabad e lenne fellépni senkinek, de a nemzet tisztában van azzal, hogy nem szónokokra, hanem a tettek embereire van szüksége. (Helyeslés jobbról.) A nemzeti-párt és szabadelvű párt közti nézet különbségek eloszlottak (Zajos ellenmondás), de ők az örök bírálat, örök tagadásra vállalkoztak.

Szól ezután a választási rendszer ellen felhozott vádakra.

Megengedi, hogy bizonyos mérvben áldozatok hozatnak pártcélokra, de az vessen követ erre, a ki ezt nem tette.

Polónyi: Én vetek!

Bánffy: Ki meri tagadni, hogy ellenzéken is volt pártkassza!

Polónyi: Igazi cinizismus!

Bánffy: Nem cinizismus az! Ez a helyzet való feltárása. Hypokrizis az, amit Polónyi tesz, a ki úgy akarja feltüntetni, mintha nem hoztak volna anyagi áldozatokat. (Zajos ellenmondás balfelől, helyeslés jobbról.) Hivatkozik a többi pártvezérekre: Ugronra és Barthára, a kik nincsenek itt, Kossuthra és Eötvösre, Molnár apátra és Zichy Nándorra, hogy a választást ők vezették. Mi különös van tehát azon, ha a miniszterelnök, ki a szabadelvű párt vezére (Éljenés jobbról) vezette a választást?

Felolvassa egy volt ellenzéki férfi levelét, a ki azt mondja, hogy miután a választalak leomlottak a nemzeti és szabadelvű párt közt, a szabadelvű párt programját fogadja el.

Nagy zaj a nemzeti párton: Ki az?

Ivánka Oszkár: Szép legény lehet az!

Elnök: Ivánkát rendreutasítja.

Beszédjét — miután rá is ráragadt az idézetek árgánya, cizálja Madách szavait. Mikor Luczifer legyőzve, az Ur színe elől menekülni akar, az Ur így szól hozzá: Maradj, sorsod legyen az örök tagadás, az örök küzdés és legyőzetés! Hasztalan hirdetik, hogy Apponyi a nemzet vezére. A nemzet belátta, hogy az országot nem lehet szép szavakkal kormányozni, hanem komoly munkával. Ajánlja a többség javaslatát! (Hosszantartó éljenzés és taps jobbról.)

Polónyi: Személyes kérdésben felel és azt mondja, hogy a miniszterelnök ura tegnapi pártlakomái hangulatban beszélt, (Zajos Ohó! jobbról) majd holnap bővebben is fog szólni, most csak bejelenti, szavára mondja, hogy az Ugron-pártnak nem volt pártkasszája. Még az első sürgöny 50 kr. díját se tudták kifizetni. (Zajos derűtség jobbról: Hát volt kassza, de pénz nem volt!) Volt a klubnak kasszája, de nem választási kassza.

Kossuth Ferenc tiltakozik az ellen, hogy az ő pártjának választási kasszája lett volna. Megdöbbenve hallotta, hogy a miniszterelnök bevallotta, hogy pénzzel dolgoztak. Ez a törvénybe ütközik, ez bűn. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Horánszky kijelenti, hogy a miniszterelnök vádjának igazságáról nem tud, majd utána néz.

Öt perc szünet.

Benyovszky gróf Eötvös javaslatát pártolja.

Rakovszky érdekes beszédben konstatálja, hogy a választásokra milyen óriási fegyveres erő kellett, — de nem ott, a hol a néppárt jelöltjei voltak.

A tuloldal nevetése önként eszébe juttatja a híres nesztháliai királyt, kőnig Immer Lusztigot.

Az egyházpolitikai javaslatokat is a király, csak nagy önmegtadással szentesítette... (elnök rendreutasítja szólót)... a vallás megtagadását pedig régi természeti törvény

szerint követi a többi, így az alkotmány megtagadása is. Pártolja a pártja javaslatát.

Meskó László az Eötvös javaslatát pártolja hosszabb beszédben.

Ülés vége délután két órakor.

Biharvármegye közügyei.

Törvényhatósági közgyűlés.

— II. nap. —

Biharvármegye tegnap folytatólag tárgyalta azokat az ügyeket, a melyek a közgyűlés első napjáról elmaradtak. A legtöbb közügyi belső ügy volt, különösen sok közte a különböző szabályrendelet, képviselőtestületi határozat ellen beadott felelkezés, no meg a közügyi számadások. Ez utóbbi mintegy 110 tételt foglalt el a tárgysorozat 257 számából.

Meglátogatott a gyűlés termen is az érdeklődés hiánya. **Béthy** László főispán és a tisztikaron kívül alig volt néhány bizottsági tag jelen a második napi közgyűlésen. Gyorsan is végeztek a referensek; három óra alatt száznál jóval több ügyet intéztek el.

Érdekesebb ügyek voltak a következők:

Érmihályfalva község 25000 frtos kölcsöne tárgyában elfogadták a főszolgabíró javaslatát, a kölcsön engedélyezése iránt.

A tenkei főszolgabíró betejesztette a belfényéri jegyzőválasztás ellen beadott felelkezést. Az állandó választmány a felelkezés elutasítását javasolja.

Biró J. bizottsági tag, aki a felelkezést beadta, a közgyűlés engedelmével azt indítványozta, hogy a szabálytalanul, törvénytelenül megejtett belfényéri jegyző választást semmisítsék meg.

Az indítványt elvetették s az állandó bizottság javaslatához képest a választást jóváhagyták.

A Paptamásiban létesítendő postahivatal felállítás költségeihez **Pelbárhida** és **Nyüved** községek 100—100 frttal járulnak.

Klobusitzky Bélának a margitta-szilágy-somlyói vasut hozzájárulása fejében a vármegye 50.000 frtot szavazott meg, azonban a határidő már lejárt és a vasutépítkezéshez még nem kezdtek. **Klobusitzky** kéri a hozzájárulás meghosszabbítását.

A közgyűlés 1897. január 1-től további 5 hónapra meghosszabbította az 50.000 frt hozzájárulást.

Végül még tudomásul vették **Örley** Kálmánnak és **Tóth** Dezsőnek lemondását több bizottsági tagságukról.

Elnök főispán $\frac{3}{4}$ 12 órakor a közgyűlést berekesztette.

Grunwald Henrik. †

Mély részvétellel értesülünk Nagyvárad város egyik derék polgárának: **Grunwald** Henriknek váratlan haláláról. Az elhunyt nyolcz nappal ezelőtt valószínűleg meghűlt s ebből tudógyuladást kapott. A munkás, mozgékony természetű ember, aki alig volt még eddig beteg, fel sem vette a változást s csak akkor gondoskodott gyógykezeltetéséről, mikor a kór már hatalmasan kifejlődött s az orvosi tudomány nem akadályozhatta meg a katasztrófát. Az utóbbi napokban az orvosok csak abban bíztak, hogy az elég életerős test legyőzi a betegséget s a krízist szerencsésen keresztül éli, a mikor meg lett volna mentve. Sajnos, azonban nem így történt. A közbecsülésben állott férfiú tegnap éjjel 1 órakor megszűnt élni.

Grunwald Henrik 1827-ben Galicziában született, a hol szülei földbirtokosok voltak s a lengyel forradalomkor menekültek Magyarországra. Az elhunyt kereskedést tanult,

de a magyar szabadságharcz alkalmával a már 21 éves ifju belépett a honvédhuszárok közé s végig harcizta a magyar önvédelmi harcot. Később, pár év múlva Nagyváradra jött **München** Józseffel. A két ifju oly meleg barátsággal, testvéri szeretettel viseltetett egymás, iránt a mire igen kevés példa van. Együtt nyitottak társas szerszám-üzletet s fáradhatatlan tevékenységük, buzgalmuk, solid kereskedői eljárásunk az üzletet virágzóvá, őket mind gazdagabbá tette.

Alig egy évtizede üzletüket eladták. — **Grunwald** Henrik boldog családi életet élt mindvégig nejével: **Novobáczky** Gizellával. Egyetlen gyermekük: **Gizella**, nem régen ment nőül **Stachó** Jenő mérnökhöz.

Családján kívül a társadalomnak élt. A Biharvármegyei Kereskedelmi Ipar- és Terményhitelbank egyik legkiválóbb oszlopát, évtizedek óta buzgón működő igazgatóját vesztette el benne. A lövész-egyletet szintén mélyen sújtotta a csapás, mert tevékeny tagját gyászolja **Grunwald** elhunytával s nem kisebb a Keresk. Csarnokot ért vesztesége, mivel különösen az utóbbi időben ennek érdekeire áldozta idejének javarésztét. Ezekon kívül számos társadalmi egyesületet sújt váratlan halála. Nagyvárad város törvényhatóságának hosszú éveken át szorgalmas tagja volt; különösen a vízvezeték építésére felügyelő bizottságban működött az elmúlt években. Nagyvárad egyik kiválóan jeles polgárát vesztette el benne. A városházán, a Biharvármegyei Bank és a Kereskedelmi Csarnok épületein kitűzték a gyászlobogókat. A Keresk. Csarnok tegnap délután gyűlést tartott, a melyen megállapították a részvét mikénti kifejezésének módjait. **Sal** Ferenc polgármester a következő felhívást bocsátotta ki:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának tagjait tisztelettel felkérem, miszerint bizottsági tagtársunk: néhai **Grunwald** Henrik urnak a folyó hó 19-én (szombaton) délelőtt 10 órakor tartandó végtisztességtételét megjelenni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1896. december 17.

Sal Ferenc,

kir. tanácsos, polgármester.

A »Keresk. Csarnok« elnöksége a következő értesítést bocsátotta ki:

A »Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok« elnöksége és választmánya szomorú kötelességet teljesítenek, midőn bánatos szívvel értesítik a társulat tagjait, hogy legbuzgóbb tagjainak egyike az odaadó hűségű pénztárosa **Grunwald** Henrik ur, rövid szenvedés után ma hajnalban az élők sorából elköltözött.

Az elnökség és választmány mai határozata szerint társulatunk tagjai testületileg róják le végtisztességtételüket elhunyt tagtársunk és barátunk iránt, minélfogva felkérem az összes társulati tag urakat, hogy folyó hó 19-én — szombaton — d. e. fél tíz órakor a Kereskedelmi Csarnok« helyiségében gyülekezni sziveskedjenek, honnét vezetésem alatt indulnak az ugyanazon napon d. e. 10 órakor végbemenő gyászszertartásra.

Nagyvárad, 1896. december 17-én.

Reismann Mór,

a »Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok« elnöke.

A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özv. **Grunwald** Henrikné szül. **Novobáczky** Gizella és leánya: **Gizella**, férje: **Stachó** Jenő és gyermekük **Tibor**, valamint számos rokon nevében is fájdalomtelt szívvel tudatják a legjobb férj, atya, após, nagyatya és rokon **Grunwald** **Henrik** Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának tagja, a biharvármegyei kereskedelmi-, ipar- és termény-hitelbank igazgatója, a o. m. bank bíráló bizottsági tagjának stb. folyó hó 17-én reggeli 1 órakor rövid szenvedés után életének 69-ik, boldog házasságának 25-ik évé-

ben történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 19-én d. e. 10 órakor a Bémer-téri 308. sz. a. házából az ágostai hitvallás szerint fognak a várad-ujvárosi közsirkertbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Mely végtisztességtételre a megboldogultnak rokonai, barátai és ismerősei meghivatnak. Nagyvárad, 1896. december 17. Az örök világosság fényeskedjék neki!

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Decem. b. 18. Nagyvárad város jogügyi bizottságának ülése délután 4 órakor.
- 20. Váraljai Sándor felolvasása a polgári iskola helyiségében.
 - 30. Németh Sándor dr. Péchy elleni sajtóperre.
 - 20. A »Gyermekbarát egyesület« közgyűlése délelőtt 11 órakor.
 - 20. Dr. Tóth Mihály népszerű felolvasása.
 - 27. Iparhatósági megbízottak választása d. e. 11 órakor.

* **Uj kath. kör.** Moórról írja levelezőnk, hogy a kath. kör Moórott megalakult s a tagok száma előreláthatólag 5—600 lesz.

* **Háromszögelő felmérés Biharmegyében.** Tavaly és az idén Szombatság és Belényes vidékén dolgoztak a háromszögelő mérnökök, — jövőre a Körös-völgy és Jád-völgye kerülnek háromszögelési felmérés alá. Mint értesülünk már összeállították a május 1-én kezdődő munkálatoknak programját. Dármos, Lóre-Ponor, Remez, Körös-Topa, Kis- és Nagy-Bárod, Beznye, Bucsa, Csarnóháza, Feketető és Feketepatak községek határát fogják felmérni és felállítják e területen a kataszteri méréseknek kiindulási pontokul szolgáló háromszögjelzéseket és gulákat.

* **A »nymphaea lotus« felfedezője.** Lapunk egyik legközelebbi számában megemlékeztünk arról, hogy egy kiváló természettudós, Richter Aladár a magyar tud. akadémiában érdekes értekezést tartott a püspök-fürdő csodaszép virágáról a »nymphaea lotus« és *Kataibel* Pálnak tulajdonította e virág felfedezését. A kir. természettudományi társulat választmánya nemrég *Kataibel* Pál emlékének megörökítése végett kérte a közmunkák tanácsát, hogy a botanikus kert vidékén, nevérol egy utcát nevezzenek el. A választmány tegnapi ülésén olvasták fel ez ügyben *Podmaniczky* Frigyes báró levelét, melyben kijelenti, hogy e *kérést nem lehet teljesíteni, mert az ajánlott név utca-névnek nem alkalmas.* E válasz ellen igen sokan kikelték s a választmány is elhatározta, hogy nem hagyja annyiban a dolgot, hanem felterjeszti kérelmét a belügyminisztériumhoz. *Kataibel* Pálnak neve az egész világ botanikusai által tisztelt — mint az indokolásban mondják — egy ily tudós emléke nemcsak egy utca-táblát érdemel meg.

* **A nagyszalontai »Szabad Lyceum« második estélye.** A nagyszalontai társas-élet élénkítésére nagy befolyással van a »Szabad Lyceum«. Egész télen át felolvasásokkal és hangversenyekkel szórakoztatja a közönséget s elűzi az unalmas egyhangúságot. December hó 18-án, az az holnap tartja meg ez évben második estélyét, melynek műsora a következő: 1. »A boszorkány pör vége.« Történeti rajz Nagy-Szalonta multjáról. Irta és felolvassa Csorvás István ügyvéd. 2. »Kurucz dalok.« Éneklé Nagy András, kíséri a Lyceumi zenekar. 3. »Pár vonás a magyar közmiveldés állapotáról.« Irta és felolvassa; Kászoni Szántó Károly tanár. »Indul.« Előadja a Lyceumi zenekar. Az estély 8 órakor kezdődik, belépti díj 20 kr. Jegyek Boncz István szalontai gyógyszerésznél előre válthatók.

* **Az új gothai almanach.** A gothai udvari naptár, a világ uralkodóinak és uralkodó családjainak, valamint az udvaroknak leszármazási zsebkönyve, kibocsátotta új évfolyamát, épen a százharmincznegyediket, az 1897. közönséges évre. Az új almanach beszámol a

régi év eseményeivel, amennyiben ezek az udvarokra vonatkoznak és kiténik ebből, hogy az 1896. év aránylag elég tisztességesen viselte magát, mert ebben az évben a kaszás ember nem tett nagyobb kárt a trónon ülő uraságokban. Csak a persa sah és a zanzibári szultán bucsuztak el az árnyékvilágtól, az előbbi tudvalevőleg gyilkosságnak esett áldozatul, de ezt az almanach nem említi. Nem sokan haltak meg az uralkodó családok egyéb tagjai közül se, születések és házasságok nem léptek túl a rendes mértéket, de odaát Amerikában egy pár fiók-közársaság elnököt cserélt (Mac Kinley már csak a jövő évi naptárban fog szerepelni), egy pár kormány megbukott, de nagyban és általában nem egészen buktak kormányok az idén, hanem csak egy kicsi, részleges válságok voltak csak és kivételesen még Franciaország se fogyasztott az idén több, mint egy minisztériumot. A diplomáciai karban azonban már rég volt akkora költözködés. Ausztriában új vasuti minisztériumot csináltak, ezt is be kellett venni az almanachba, melyben újítások és bővítések vannak az idén, így az érsekek mellett megjelentek a püspökök nevei is és a nagykövetek, követek, rezidensek és főkonzuloknál oda van téve az akkreditálás dátuma. A rendjelek jegyzéke föl van dolgozva újra és megjelent az egyes államok hivatalosan megünnepeelt »nemzeti ünnepnapjainak« jegyzéke is, hogy ezentul minden diplomata tudhassa, mikor kell gratulálnia a kollegájának. Több kép disziti az idei évfolyamot, melyek közül azonban minket csak Mária Dorottya főhercegnő érdekel, akinek a képe természetesen Fülöp herceggel együtt mint orléansi hercegi pár szerepel a gothi kalandáriumban.

* **Járványos betegségek a megyében.** Dr. Popovits György megyei főorvos betejesztette a Biharmegye területén december hó 1-től 15-ig előfordult járványos betegségekről a kimutatást. Az adatokból örömmel látjuk, hogy a fertőző járványos betegedések kevés számmal fordultak elő s összesen 6 esetben okoztak halált. Csupán a hasihagymáz szerepel több községben. A fél hónap alatt hokhurutban Biharmegye területén senki nem betegedett meg, csupán az elmúlt novemberi hó-ról maradt 5 beteg. A hasihagymáz Telkesd községben 2 novemberi betegedéssel, Biharon a 4 régi betegüléssel mellett 8 új betegedéssel, 2 halálessel, Berettyó-Ujfaluban a 3 régi betegedéssel kívül 15 új betegedéssel és Eszárban 1 régi betegedéssel szerepel. — A roncsoló toroklob csupán Pocsajban fordult elő 2 esetben, december első felében; ezenkívül 9 régebben betegült van. A vörheny Széplakon 3 esetben, 2 halálozással szerepelt; Ér-Olasziban december első felében megbetegedett 7, novemberről maradt 18 beteg, meghalt 2 gyermek.

* **A dalárdisták estélye.** A zenekedvelők dalárdája szorgalmasan tartja a próbákat, Belezna Antal vezetése és buzgólkodása mellett. Mint értesülünk, a dalárda még e hó folyamán rendez egy családi összejövetelt, vagyis inkább szűkebb körű estélyt, a melyen bemutatják az újabb darabokat. Az estélyre korlátolt számban vendégeket is meghívnak.

* **10,000 árva.** Az örmények legyilkolásának Törökországban az emberi nyomor egyik alakjában ez az eredménye. Milyen csapás egy-egy országra a fejedelem lelketlensége, legújabb példára Törökország.

* **Falb kritikus napjai 1897-re.** Minden új esztendő küszöbén megjelenik Falb Rudolftól a »kritikus napok kalandáriuma.« Ha ezen kritikus napjai a Falb-féle időjóságnak nem is ütnek be mindig a megjelölt időpontra, a nagy földtekén mégis észlelhetők a viharok bizonyos jelei, melyek természetesen a Falb-féle elmélet indokolásul vehetők. Január havát a jövő évben tulnyomóan száraznak jelzi Falb, január 1—4-ig pláne állandó jó időt jósol, még a hónap utolsó napjaira egész Közép-Európa számára deres időt jövendöl. Februárban enyhe idő fog uralkodni esőkkel és áradásokkal, márcziusban tulnyomóan száraz lesz az idő, április megfogja tagadni a természetét és enyhe, szép időt hoz ránk, nemkülönben május is, mely azonban a jég barátainak

tiszteletére egy héttel beköszöntése előtt kivételesen csinál a természetesből és »igen jelentékeny melegsökkenést« hoz magával. Juniusban nagyszámu viharok lesznek, de a hónap mégis inkább hűvös marad, sem mint meleg. Falb jóslatai csak júliusig terjednek. A naptár nyári kiadása áprilisban fog megjelenni.

* **Kreuzerl kormánypartí lett.** Kreuzerl Jakab, a volt óbudai képviselőjelölt elállt attól a szándéktól, hogy a pótválasztásos kerületben föllépjen és mint a Pol. Ért. írja — belépett a kormánypartí Festetich táborába. Ó-Budai hírek szerint Kreuzerl belépése a kormánypartíba paktum alapján történt.

* **A király és a rendőr.** Kopenhágában esett meg az eset: Oszkár, Svédország királya legutóbbi nevenapján több üveg bort és szeszest italt rendelt Vexholm erőd legénysége számára. Azonban a rendőr, bizonyos Olsson nevű, a kit az italoknak a kikötőből való elszállításával megbíztak, kerekén kijelentette, hogy ő mint a mértékletességi egylet tagja, vallási és erkölcsi okokból a megbízást nem teljesítheti, mert előtte a szeszest italok iszonyat és utálat tárgyai. Végre azonban ismételt szigorú parancsok következtében egy altiszt kísérete mellett elindult a kikötő felé, de mikor odaért, a szállítmányt mindenestül a tengerbe dobta. Erre elfogták a rendőrt, a hadbírósa nyolcz napi sötét börtönre és lefokozásra ítélték. A lapok részint elítélik, részint helyeslik a büntetést, a szerint, amilyen a pártállásuk.

* **Szénamázsaló felállítása.** A városi tanács utasította Busch Dávid főmérnököt, hogy készítsen tervet és költségvetést egy szénamázsalóról és egy élő súlymázsalóról. Az előbbi a széna-piaczon, az utóbbi a baromvásárban állíttatnék fel. A főmérnök betejesztette előterjesztését a tanácshoz. E szerint a szénamázsaló 1306 frtba kerülne. Az állatok mérésére nézve költségkimelés szempontjából ajánlja a főmérnök, hogy a közvágóhidon levő s igen ritkán használt élő súly-mérőt vigyék a baromvásárba. A szállítási, javítási, felállítási költség 260 frtra rugna. A szénamázsaló felállítással a gazdák egy régi óhaját teljesíti a város.

* **Mennyit veszített hát?** A matematika kedvelőinek érdekes feladványt adunk megfejtés végett. Az eset tegnap történt Nagyváradon a következőkben: Egyik helybeli fő-utcai fűszerkereskedésbe délfelé egy elegánsan felöltözött vidéki ur lépett be s három forint áru salon cukrot vásárolt. Fizetésre kerülvén a sor, az idegen ur egy ujdontat új ropogós tizest tett le a kaszás kisasszony elé, ki azonban, minthogy véletlenül nem volt elég apró pénz, nem tudott a bankókból visszadni. Mit volt mit tenni? Egy ürge tanonczot átküldtek egy közeli üzletbe, hogy a pénzt váltsa fel. A fiu pár pillanat mulva visszajön tiz eszengő ezüst forinttal s oda adja az urnak, ki 7 frtot zsebre tesz, hármat pedig átad a pénztáros kisasszonynak. A dolog rendben van, az idegen ur távozik s csakhamar eltűnik a láthatárról. Egy negyed óra mulva a szomszéd üzlettulajdonos kinél a tizes bankót felváltották, belép az üzletbe s felmutatja a tizest azon kijelentés mellett, hogy azt megvizsgálta s az hamis pénz. Az üzlettulajdonos üzlete jó hírre érdekében szó nélkül kicseréli a hamis tizest egy valódival s a szomszéd üzlettulajdonos is távozik. Kérdés: mennyi kára van a fűszerkereskedőnek. A megfejtés korántsem olyan egyszerű, mint a minőnek látszik.

* **A megfeneklett »Előre.«** Duna-Szekcső alatt az »Előre« csavargózós a mohácsi sziget északi részén elterülő iszapzátóban megfeneklett és tem »előre«, sem hátra mozdulni nem tudott. A benne levő négyezerkétszáz métermázsza buza csaknem elpusztult. A zátonyra jutott hajó ugyanis benső sulya következtében derékon mindkét oldalán egy méter szélességben megtört s csakis kitűnő szerkezetének köszönhető, hogy szét nem vált. A gabonát a betóduló víz elől igen nehezen lehetett megmenteni. A szállítmányt Blau Arnold budapesti cégé liferálta — Szerbiából. A baleset megtörténte után a budapesti fővármivatal, a czéng maga és a »Fonciére« biztosító társaság azonnal leküldték képviselőiket. Legjobban a »Fonciére« van érdekelve, melynél egy rakomány (30,000 forint), mint a hajó biztosítva volt. A vizsgálat nemcsak a megfeneklés oka, hanem a

vám törvények miként való megtartása iránt is folyik. A rakományt télire a Jankovich-féle uradalom külön e célra kibérelt magtárában őrzik.

* **A házaló kereskedés eltöltése.** Nemrég a kiskereskedők körében mozgalom indult meg a házaló kereskedés eltöltése végett. Többször gyűléseztek, melyeken érdekes határozatot hoztak. Mint értesülünk, most e mozgalmat sokkal nagyobb mederbe akarják terelni s belevonják az összes nagyváradai kiskereskedőket, igyekeznek ezt megkísérteni a nagykereskedők-nél is, — bár ezek a házaló kereskedés által kevésbé vannak érdekelve. — Legközelebb még egy nagy gyűlést fognak hozni, melyen az eddig hozott határozatokat megmódosítják, aztán még több lényeges határozatot hoznak, hogy e lépésüket siker koronázza. A nagygyűlést, melyre meg lesznek hívva az összes kis és nagykereskedők, valószínűleg még e hónapban meg fogják tartani.

* **A hipnotiseur áldozata.** Bauer Ferencz 25 éves bécsi pinczér már nyolcször kísérletet meg öngyilkosságot: fegyverrel, borotvával, méreggel, a Dunába ugrással s végül akasztással. Mindannyiszor sikerült őt megmenteni. A szerencsétlen ember egy hipnotiseurnak az áldozata, a ki az akkor foglalkozás nélkül levő fiatal embert nagyon jó médiumnak találta. Bauer a sok produkcióba beleőrült. Többször volt már Bécsben a megfigyelő osztályban és a budapesti orsz. tébolydában is. Nehány nap óta, a 8-ik sikertelen öngyilkossági kísérlet után ismét a bécsi megfigyelő osztályon van. Itt konstatálták, hogy Bauer négy ízben került oly orvosok kezébe, a kik bár jó sebészek de rossz elmeorvosok. Ez orvosok múltét által négyszer nyitották fel a páciens koponyáját. A sokat próbált ember kiállta a négy koponyaoperációt és a nyolcz öngyilkossági kísérletet s jelenleg a javulás útján van.

* **A jegyesét kereste.** A napokban kinos feltűnést keltett Gyöngyösön egy szerencsétlen asszony, özv. Rómár Ábrahámne esete, a ki ünnepi ruhába öltözve, fején a menyasszonyi koszorúval járkált az utcákon s mindenkit, akivel csak találkozott, megkérdezett, hogy nem látták-e a jegyesét. A járó-kelők csakhamar észrevették a szerencsétlen asszony baját, a ki később futkosva kiabálta, midőn állítólagos jegyesét nem találta: — Adják elé a jegyesemet! Megölték a jegyesemet!

Vége a rendőröknek is feltűnt az eset és közrefogták a szerencsétlen őrut, kit csak úgy tudtak becsalni a városházára, hogy megígérték jegyese előadását. Apathikusan, majd eltorzított nevetéssel haladt végig a rendőrökkel az utcán s a városház kapujában felvillant a szeme s nyakába omlott egy ott áldogáló dijnoknak s nem győzte ölelni, csókolni, mint mondta, megtalált jegyesét. A kellemetlen helyzetben levő dijnok alig bírt szabadulni az ölelések és csókok özöne alól. Vége a rendőrségnek sikerült a rendőri szobába vinni az elhomályosult elméjű asszonyt, honnan azután felügyelet mellett szállították be a közokrházba.

* **Tizenötezer kivándorló.** Genuába tegnapelőtt Cormonsón át 850 ember érkezett, a kik ott szállnak hajóra, hogy onnan Sanct-Paoloba utazzanak, ahova őket a hajóvállalat ingyen viszi. A kivándorlók egy harmadrésze magyar (ruthén), a többi krajnai és horvát. Kétszázat Fiumében visszatartottak, mert a hatóság nem találta teljesen rendben irataikat. A trieszti Piccolo biztos tudomással bír arról, hogy a kivándorlási ügynökségek szerződésileg kötelezettséget vállaltak arra, hogy úgy Magyarországból, mint az említett tartományokból tizenötezer embert fognak Sanct-Paoloba kiszállítani.

* **Rendőri hírek. Elveszett tárcza.** Egy nagyváradai hivatalnok értékes antilop-bőr tárczáját, reá nézve fontos irományokkal elvesztette. A megtaláló jutalomban részesül, ha a rendőrség útján a tulajdonos kezébe juttatja az elveszett tárczát. — **Ki a legény a csárdában?** Egy újvárosi csárdában ült két asztalos mester. Rég idő óta konkurensok s így minden bizonynyal ellenségek is voltak. Idő-gáltak jó késő ideig s eközben az egyiknek világos kedve kerekedett és felajánlotta kollegájának a béke serlegét. Ez mérgében átka-

rolta s úgy kilökte a köveztet, hogy nem fogja egyhamar elfelejteni. S. G. a kilökött asztalos arcán és fején súlyos zúzódásokat szenvedett. Jelentést tett a rendőrségnél. — **Lopás.** Juhász Jánosné, tegnap éjjel nagy zajra ébredt fel. Kiment az udvarra és éppen abban a percben ugrott valaki át a palánkon. Reggel körül-nézett, hát látta, hogy az apró jószágok körül van a hiba. Már pedig, néhányjól meghízott liba hiányzott a majorságból. Jelentést tett a rendőrségi hivatalnál. — **Tellik a kóter.** A nagyvásár alkalmával szokás szerint temérdek apró hiba történik a portékák, meg egyes alakok testi épsége körül. Az idei nagyvásár sem maradt e tekintetben a többiek mögött, bizony-ság reá, hogy a rendőrségi börtön ugyancsak megtelt azokkal a csavargókkal, kik mesterei rég időtől kezdve az efféle ügyeknek.

* **Rendezvous.** Volpi-féle czirkuszában ma este tartandó High Life estély az intelligencia találkozója, mit bizonyít az is, hogy a helyek iránt számos intelligens család már tegnap gondolkodott, ugyszintén a tisztikar is nagy számmal lesz képviselve, miután a katonazene a legkellemesebb zenedarabokkal fogja a közönséget szórakoztatni. — Az igazgató a mai estélyen a legjobb erőket lépteti föl: a műsorból kiemelendő a Jockey rendkívüli ügyes mutatványai, Wollner Paulina k. a., mint híres sodrony-művész és az egyedüli két magyar zenélő bohóc, nemkülönben a legjobban idomított nagy és kis lovak s összes állatok elővezetése. — Fentiekből látható, hogy a mai czirkusz-estély oly rendkívüli élvezetet fog nyújtani, a milyenben ritkán részesült a közönség.

A jegyeket már reggel 10 órakor lehet a pénztárnál megváltani. Deákjegyek is kaphatók és pedig számozott helyek 20—20 krral, II., III. és IV. sorban 10—10 krral o'csóbban. — A katonazene műsora:

1. Lehar: »Délcegen előre«, induló. 2. Suppe F.: »Könnyű lovasság« nyitány. 3. Mascagni: Előjáték és Sicillanna a Parasztecsület ez. operából. 4. Erkel: Bánk Bán, egyveleg. 5. Held Leo: »A bécsi nő diadala«, dal. Kezdeté fél 8 órakor.

Állatpsychológia.

Stettenheim Gy. után Papageno.

Boldog ökor! attól éledsz, ha a fűbe harapsz!

Ami a golyát illeti, egyszer már rájöhettek, hogy némely gyermekkel együtt a papa nevét is elhozza.

Sok olyan mopszli akad, amely kutyába se veszi, ha rásüt a hold.

Milyen csodálatos állat a papagáj! Nőténye nem beszél többet, mint a himje!

A hattyú rövid, a bánat hosszú. — sóhajtott Léda, midőn Jupiter ott hagyta.

Ha tyúk lennék, persze hogy becsülném a tyúkszemeket.

Melyik ökor veszi észre, hogy szarvakat kapott?

A kigyóknak se tetszik jobban a világ, mint a kigyók a világnak; azért sziszegnek egyre.

Mért himnemű a németben (no a latinban is) a hal? Furcsa kérdés! nőnemű csak nem lehet, hiszen néma!

A teve, csunyanak tartja a zsiráfot, mert púpja nincs.

Mikor számárnak nevezünk valakit, kérdés nem-e számár érzi-e sértve magát?

Szegény halak! Jó hogy nincsenek gondolataik; mert nem lévén nyelvük, nem tudom, hogy rejthetnék el azokat.

Tulajdonképpen a bűnbak a legnagyobb birka.

Ha meg akarod tudni, mit tesz e szó: »vogelfrei«, nézz a kaliczkára.

Buta macska az olyan, amelyiknek hizeleg a gondolat, hogy egykor nyúlpecsenye gyanánt kerül az asztalra.

Ha egynémely farkatlan majomra nézek, menthetőnek találom Darwin tévedését.

Nincs fölöslegesebb dolog, mint külön majomczirkuszt állítani föl.*

Igaz, hogy az utcai majomczirkuszban a majmok szemtelenek lesznek; ők lesznek a nézők.

A minap egy pergő nyelvű hölgyecskét két gavallér kísért. Eszembe jutott az a zsidó gyerek, aki a tanító kérdésére: mondj három állatot, így felelt: két majom meg egy popogáj!

* Ez azonban ne akadályozza meg a t. közönséget, hogy Volpi érdekes előadásait látogassa.

EGYESÜLETEK.

Uj tanító egyesület. A tenkei esperesi kerülethez tartozó gör. keleti tanítók egyesületet alakítottak, melynek célja a tanítók továbbképzése, szellemi fejlődésük előmozdítása és anyagi segítése. Az egylet elnöke Szilágyi József, jegyzője Rosle János. Az alapszabályokat a belügyminiszter jóváhagyási záradékkal ellátva leküldte Biharvármegye alispánjához.

Igazságszolgáltatás.

»A néppárt dalai.«

A budapesti esküdtszék, tegnap ismét tárgyalást tartott.

»Piczne Luclovej Sztrainy« magyarul »A néppárt dalai« czimen a nyáron egy kötet költemény jelent meg tót nyelven s a királyi ügyesség megindította szerzője ellen a sajtó-pert.

Az ügyesség izgatást lát a versekben s ezért vonta vád alá a szerzőket.

Az inkriminált közleményekért hárman álltak a törvényszék előtt u. m. Paska István 41 éves róm. kath. lelkész, Blekani Ferenc 48 éves róm. kath. lelkész és Mayer Antal 26 éves mester-ember, mindnyájan budapesti lakosok. Paska pénzzel járult hozzá a vállalkozás, Blekani pedig a kiadás körül működött, Mayer pedig a szerző.

Az esküdtszék hosszas tanácskozás után vádlottakat nem vétkeseknek jelentette ki s ezért a törvényszék felmentette őket a vád és következményei alól.

REGÉNY-CSARNOK.

Zsebelő ki felebarátodat.

REGÉNY.

Írta: GÉRADE D. 61

Erősen szorítá karjaiba Xéniát Viczia, ki annak testvére s anyja mindene volt kora ifjuságától kezdve.

Semmi sem zavarta boldogságukat, csak Xénia ama tudósítása. Férjhez menjek-e Bielinski Lucziánhoz?

Ő volt tudniillik, kire Viczia azon szomorú megjegyzést tette, hogy nem becsületes ember.

Mondta volna csak valaki Kázmérnak, hogy alig 24 óra múltán Xénia esküvőjén lesz jelen testvére házában az ifjú tiszt a kardjával ment volna a gonosz jóvendőmondónak vagy pedig, mint valami bolondot kinevette volna. S mégis megesett a csoda-eset. Halványan, merev, összeszorított ajkakkal, nagy nehezen véve erőt magán a templomi szertartás-

nál is megjelent Kázmér. Nem rontott előre, hogy elragadja az oltár elől a menyaszonnyt; nem kiáltá, hogy „én ellenmondok!” midőn látta, mint térdelnek az oltár lépcsőin; nem rázkódott össze, midőn az egyház szolgálja a szokásos kérdést intézte a menyaszonnyhoz. „Más férfinak még nem ígért hűséget?” s Xénia halkán mondá rá a nem-et.

A kis számu vendégcsapat, mely a csendes ünnepségen jelen volt, csak azt jegyezte meg, hogy egy magas, hallgatag, napbarnított ifju talán a hosszas utazástól, nagyon törődöttnek, fáradtnak látszott. Csak ketten tudták, hogy nem az utazás okozta azt a levertséget s figyelték kínos helyzetét az ifjunak, de a menyaszonny nem tartozott ezekhez.

Midőn mind ennek vége lett s már a kocsi utra készen állt, a küszöbnél Xénia is búcsúzni jött egymásután a vendégekhez, végre Kázmérhoz is eljutott, hogy tőle is búcsúzzék. Elpirult, zavarba jött, midőn Kázmért meglátá. Szinte esdőleg nézett reá ragyogó szemével.

— Még mindig haragszik rám? kérdé halkán. Mielőtt felelhetett volna Kázmér, már Xénia oldalán megjelent Luczián is.

— A lovak nem várhatnak soká, mondá keztyűjét felhuzva. — Te meg kedvesem, tégy más kalapot; ez ugy elrejt kecsedet. Mosolyogva simitá meg a hullámos gesztenyebarna haját s Kázmér mérgébe veresre harapta ajakát. Luczián szavára elmúlt Xénia arcán a pir.

Közelgett a husvét. A földes úr kérdé néjétől: — Elrendeztél mindent, kiadtad, hogy készüljenek az ünnepre?

— Nem — szólt a feleség megrezzenve — elhalasztottam, várom nővérem megérkezését, mert még magam bajosan tudnék mindent elrendezni.

— Szeretném tudni, mikor kezded meg? 4 éve lesz a nyáron, hogy egybekeltünk és még most sem tudod az árpát, a kölestől megkülömböztetni!

A hölgy felkelt. A férj szemeivel kísérte, míg az ajtóig érték, akkor kezdé: — Tudod hány kalácsot kell süttetni?

— Elfelejtettem megszámolni! Lássuk csak! hányan vagyunk? egy — kettő — három — számlálta ujjain, — ugy gondolom a mult husvétkor 6 kellett.

— Az idén egygyel többet!

— Egy nekem, egy neked, 3 testvérednek egy nővéremnek és egy nénémnek, egy a kis Vanusiának. Ez 6 nemde?

— Süttes hetet! szólt a férj nem változtatva helyzetét a tükör előtt, hol egy elefánt csont fésűvel babrálta fejét.

A hetedik nagyon is felkeltette neje kíváncsiságát s épen kérdezni akarta, midőn férje azt mondta, hogy csak siessen vissza, mert levelet írat vele.

Még nagyobb zavarban volt, midőn megtudta, hogy kinek kell írnia.

— De de, hogy tegyem én azt? Nem jobb volna, ha te írnál?

Nem! Neked kell írnod! volt a felelet — Az én felszólításomra biztosan nem jönne el, a tiedre biztosan. Itt a papír.

— Nem lesz előtte különös?

— Az mindegy!

— De hogy szólítsam?

— A nevével!

De milyen modorban irjak neki?

— Ej! Ird tetszésed szerint, légy hozzá szives, a milyen csak lehetsz. Leveled nem fogom elolvasni! Értetted?

A levelet megírta az úrnő s 7 kalácsot süttetett.

Husvét előestéjén lódobogás hallatszott Tarajov nyugati oldalán.

E részen egy kis patak szelte át a vidéket. Keskeny hidaeska vezetett át rajta. A lovas a palló-keskeny hid mellett ment a vizen át.

Sem jobbra sem balra nem nézett, mélyen magába volt merülve s alig vette észre, hogy lova megállott. Szorosabbra fogva a gyeplőt s a mélyedés közepén volt, midőn lova hirtelen nagyot ugrott. A hidon egy nő állott s a vízbe köveket dobált, attól ijedtet meg a ló.

A hölgy ijedten fordult meg. Bocsásson meg! — szólt a lovas, ugy-e megijesztettem?!

— Oh nem! — felelt a nő, — sőt én ijesztettem meg az ön lovát!

— Talán békát dobál?

— Nem én! csak úgy szoktam, mikor ide jövök, a vízbe dobálok!

— Szereti a loccsanás hangját?

— Mindent mi zajt csinál. Ön nem?

— De igen, hivatásommal jár.

— Ah ön katonatiszt? kérdé a nő figyelmesen végignézve.

Szép, fiatal, derék huszártiszt volt, a hölgy piros pozsgás fekete szemü élénk alak.

— Tehát mulatságosabbnak találja, hogy a patakba követ dobáljon, minthogy Tarajov lakóival a templomba menjen? szólt a tiszt.

— És ön mulatságosabbnak a lovaglást?

— Nekem nincs senkim, kinél a husvétot töltsem felelt a fiatal ember szomorúan.

— Önnek testvére van.

— Honnan tudja? kérdé elpirulva.

— Ismerem önt, ön Bielinszki Kázmér.

— Mit tud még rólam?

— Azt, hogy ön ma reggel levelet kapott.

— Azt rosszul tudja!

— Akkor még ma este megkapja.

— Honnan gondolja?

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A peticiók tárgyalása.

Budapest, decz. 17. (Saját tud. táv.)

Az öt bírálo-bizottság ma kezdte tárgyalni a peticiókkal meglamadott mandátumokat. Különösen az Apponyi Albert gróf mandátumának sorsa iránt általános az érdeklődés. Érdemlegesen azonban csak holnap fogják tárgyalni.

Budapest, decz. 17. (Saját tud. táv.)

Az esteli órákban a peticiók tárgyalásának eddigi eredményéről a következőket lehetett megtudni: Z a y Miklós gróf és V á r o s y Gyula mandátumát igazolták. A H o c k elleni kérvény dolgában vizsgálatot rendeltek el.

Budapest, decz. 17. (Saját tud. táv.)

Az E m m e r Kornél mandátuma ellen beadott kérvény tárgyalását január hó 9-ére halasztották.

Az A p p o n y i mandátuma ügyében a holnapi tárgyaláson valószínűleg végleges határozatot fognak hozni.

Véres kardpárbaj.

Szeged, decz. 17. (Saját tud. táv.) Egy Szeged melléki faluban, ma véres kardpárbaj folyt le, S z a l a y Dénes és C r ó n e r Károly tekintélyes földbirtokos között. A párbajban C r ó n e r súlyosan oldalán megsebesült.

Szerencsétlenség az Adrián.

Fiume, decz. 17. (Saj. tud. táv.) Ma az Adrián nagy szerencsétlenség történt, egy árukkal megrakott kereskedelmi hajón. Hat ember azonnal meghalt, kettő életveszélyesen megsebesült. A szerencsétlenséget a hajó-parancsnoknak tulajdonítják, ki elindulás előtt nem tette meg a szükséges óvintézkedéseket.

KÖZGAZDASÁG.

A bortörvény revíziójának kérdéséhez.*

Írta: dr. SIPOS ÁRPÁD, hegyközségi elnök, jogtanár.

Régi óhajom elmondani alábbi megjegyzéseimet, de máig feleslegesnek tartottam, mert eredménytelenségükről eleve meg voltam győződve.

* A Borászati Lapok legutóbbi számából.

Előbb szükség volt arra, hogy irányadó körök fölismerjék a magyar bortermelés és az állam érdekeinek azonosságát, addig hiába való lett volna minden fejtegetés vagy pozitív javaslat. Most már az érdekek találkozásának felismerése kifejezésre is jutott a 1896. V. t. cikkben, a melyben az állam lábra akarja állítani a jelesebb hegyvidékek borászatát s e végből áldozatokra is kész. Így azonban arra is kell vigyázni, hogy áldozatkészsége ezáltal ne feccserelessék és az államot e czímen nagyobb anyagi veszteségek ne ériék.

Az ujonnan telepítendő szőlők kölcsönben részesülnek, ez a kölcsön az állam kezessége mellett nyújtván a telepítőknek, érdekében áll az államnak, hogy a telepítés a követelményeknek megfelelően s a telepítő a szőlőből oly jóvedelmet élvezzen, mely őt a kamatok és törlesztések fizetésre képesíti.

Hogy a telepes fizethessen, szükséges, hogy jó boráért jó árakat is kapjon, tehát mindent el kell követni, hogy a mi a méltányos értékesítésnek utjában áll, elháríttassék.

Ime eljutottunk oda, a hol a magyar szőlősgazda és az állam érdeke mindenki által megérthetően találkoznak: igaz, hogy furcsa kerülő uton jöttünk össze, de hát az nem baj, csakhogy végre együtt vagyunk.

E szerencsés érdektalálkozás következményeit szeretném levonni és némileg kiegészíteni azt a mi, e kérdéssel e lapok f. é. nov. 32. számában igen helyesen elmondatott.

Maradjunk egyelőre a szoros értelemben vett revízió kérdésénél.

Az expozíció igen helyes: az idén gyenge termés volt a hegyvidékeken, bár a bor — ahol a peronoszpóra meg nem rontotta — jó, de ennek a kevés jó bornak is rossz volt az ára, sőt vevő egyáltalán alig volt; a konklúzió tehát az: hogy a mesterséges borok gyártását tiltó törvény (1893. 23. t. cz.) daczára, a pancsolás országszerte vigan folyik és így Magyarországon becsületes borárakra a gazda nem számíthat, akár bőven, akár vékonyan ereszt a sajtó.

Tehát a törvény és végrehajtási rendeletek revideálandók, mert csak így lehet idővel a gazdának jó borárhoz jutni s a felveendő kölcsönök kamatait, lejáratát fizetni. Egészen helyes, de nem elég; maradjunk egyelőre annál, amit helyeslünk — a revíziónál.

A kérdéses törvény tárgyalása előtt egy kereskedelmi és iparkamara megtisztelt azzal, hogy mint érdeklődött szaktanácskozmányaira meghívott; a tárgyalás rögtön meggyőzött arról — aminek benyomásaim hatása alatt megjegyzések és indítványok alakjában kifejezést is adtam — hogy ebből csak egy papiros-törvény lesz, van ilyen nekünk több!) ami a gazdasági életben üdvös hatását nem fogja éreztetni.

Ez a törvény csak mint rendőri törvény érvényesülhet, vagy sehogy.

A büntető szakaszok helyesek ugyan, de egy rendészeti jellegű törvény rendelkezéseinek praeventív dispositiókat is kell tartalmaznia, továbbá a megfelelő végrehajtó közegekről gondoskodnia, nem pedig csak az utólag véletlenül kiderült esetek büntetése és így az u. n. elretentés által hatnia.

Ez a törvény pedig egyikről sem gondoskodik, hiszen az utólagos büntetéstől való félelem senkit sem ijeszt vissza a hamisítástól.

Hiszen ki vállalkozik nálunk a feladó szerepére; ki fog borkereskedőt vagy korcsmárost denuncziálni. Ez a legritkább eset, emiatt bátran folytathatja üzletét a gyártás; és az a két centralizált vegyelemző állomás Budapesten és Kolozsvárt, hogyan lesz az megközelíthető egyeseknek vagy hatóságoknak? holott az ily közegeknek kéznél kell lenniök.

Nem kérek semmi elnézést, semmi kegyelmet a szőlősgazda számára, de a borkereskedő és kimérő számára sem engednék.

Szivesen alávetem magam annak, hogy a szüret a hegyi rendőrség ellenőrzése mellett folyjék, hogy a gazda borai a lepinczés után is, eladás előtt is megvizsgáltassanak és a visszaélést a büntetés kövesse, hogy a gipszelés és petiotirozás tiltva, büntetve legyen. Ez utóbbi legfeljebb oly kis mértékben engedhető meg, hogy a gazda házi szükségleteit (pl. cse-

lédei, vinczellérje részére stb.) fedezze, de eladásra szánt bor az nem lehet. És itt kénytelen vagyok ellentmondani a f. év. nov. 22-ik számban kifejtett felfogásnak; a petiotirozott bor idegen anyagok hozzáadásával készült bor, tehát nem igazi értelemben vett bor, hanem műbor és ezen jellegén a szőlőhéjból kivont kevés cukor és zamatanyag csekély aránya mit sem változtat. Az érték különben sem oly nagy s nem is megy veszendőbe, mert törkölypálka anyagjául értékesíthető, de a csekélységhez való ragaszkodással oktalanság lenne fegyvert adni magunk ellen a borgyártók kezébe.

De ha a szőlősgazdát alávetem mindenben a rendőri, praeventiv intézkedéseknek, a borkereskedőt és kimérőt sem menthetem fel az alól. Kivánatosnak jeleztem, hogy a törvény életbeléptetése után az összes pinczekészletek és pedig első sorban boráruraktárak, tehát a kereskedők és kimérők készletei hivatalból mindenütt fölvtéssenek és megvizsgáltassanak, e végből persze minden nagyobb helyen, a hol a vegyészeten jártas ember van (vegytanár, gyógyszerész) vizsgálati állomásokat kellene létesíteni; a vegytanban jártas szakembert a bor vegyi vizsgálatára betanítani nem ördögi mesterség és őket hitese vizsgálatokul kinevezni, nem járna különös költséggel.

A büntetéspénzek okvetlen elég fedezetet nyújtanának a díjazásra. Ugyanily eljárást javasoltam a borosgazdákkal szemben, kiknek eladásra szánt borkészletei vannak.

Később évenként, midőn pl. a fogyasztási adó alá eső készletek fölvtételnek, a rendőri közegek a pénzügyi közegekkel egyidejűleg tartanak meg a vizsgálatot, vennének mustrákat és szolgáltatnák azt be vegyelemzés végett. Egy tisztes borkereskedő, ki a szaktanácskozmányban részt vett, kijelenté, hogy ez indítványokat mindenben helyesli, mert a becsületes borkereskedésnek nincs mit attól tartani, csak a ludasok félhetnek tőle; el is fogadtatott javaslatom, döntő helyen azonban figyelmen kívül hagyatott, ami egy cseppet sem lepelt meg.

Amit akkor elmondottam és most is kifejtettem, azon nincs mit változtatnom.

(Vége köv.)

Nagyváradí hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradí piacon 1896. decz. 15-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Ó buza 7.20 Uj buza 7.10 Kétszeres buza, 5.80.—5.60. Rozs 6.00—5.70 Árpa 4.20—4.00 Zab 5.10.—5.00 Tengeri 3.30 uj 3.20 Borsó 16.—1encse 18.— Bab 7.00. Köleskása 12.00 Burgonya 2.40. 100 kiló Lángliszt 13.00. Zsemlyeliszt 12.80. Fehérkenyér liszt 12.00 Barnakenyér liszt 10.50 széna fuvarral 2.50. Szalma fuvarral 1.50 Szalonna 60.00 6 kiló zsupp-szalma 08 kr, 150

kgrm. alom-szalma 04 kr. 1 köbméter tűzifa. bikk 3.10, tölgy 2.90, cser 3.30. 100 kiló marhahus —.52. Öntött gyertya —.54. Lámpaolaj —.50. Egy liter bor ó 50, uj 40. Pálka 36 szilvapálka 80, szesz 85. Egy métermázsa kősó 10.70, nyers fagygyu 24.00, olvasztott fagygyu 34.—, szappan 25.—, birka gyapju — magyar gyapju 00.—. Egy hektoliter ó-bor 34.— uj bor 20.—, mész 1.00, kemény faszén 1.70, puha faszén —, kendermag 7.50 köles 5.00 repce 10.00, dió 18.—, mogyoró 12.— aszu szilva 20.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 14, szalonna 64, sertéshus 51, juh-hus 34, veres hagyma 10, fog-hagyma 26, bors 1.10, paprika 1.50 barnakenyér 10. Egy liter kőolaj 20, 1 mm. Bükköny 0.00 mm. Luczernamag —. frtigi, 1 mm. Lóhere —. 1 mm Burgondi —.

Marha ártáblázat 1896. december 15-ről egy pár első rendű jármás ökör 280—350 egy pár másodrendű jármás ökör 220. 270, egy pár harmadrendű jármás ökör 100, 190. 1 pár fejős tehén 80—120. 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 64—84 1 drb vágó tehén 150 kgr. 46—65, 1 drb. veres borju 9—14 1 drb. fél éves borju 16—28. 1 drb egy éves borju 26—50. két éves borju 35. 56. 1 drb. hizott sertés 46. 78. 1 pár fél éves 19. 25 —, 1 pár egy éves sertés 34 46, 1 pár két éves sertés 55 76, egy drb. jó igás ló 85 90, 1 pár ökrbőr 15—20. egy pár tehénbőr 12—15 borjubőr 4—5.— 1 pár ló bőr 7.—10. 1 pár juh bőr 0.00—0.00

Forgalmi kimutatás 1896. évi decz. hó 15-ről: Tiszta buza körülbelül 300 hltr, kétszeres buza 150 hltr, rozs 400 hltr, árpa 100 hltr. zab 300 hltr, tengeri 500 hltr, burgonya 800 hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 200 drb, félhizott 1100, sovány 800, süldő 400, malacz 300, hizott marha 48, jármás ökör 960, fejős tehén 557, borju 523, bivaly 30, juh és kecske 60 ló 1497.

Terménytőzsde.

Budapest, decz. 17.	
B u z a	ősze, bácskai 8.18
»	ősze, északi 8.19
»	október-novemberre, bácskai 6.82
»	okt.-nov.-re északi 6.80
R o z s	ősze bácskai 0.—
R o z s	ősze, északi 0.—
T e n g e r i,	okt.-nov.-re, bácskai 3.59
»	okt.-nov.-re, északi 3.96
R e d c z e	október-novemberre, bácskai 11.10
»	okt.-nov.-re, északi 11.20

Bécs, december 17.	
B u z a	tiszai 8.50—0.—
»	bánsági 8.10—0.—
»	bácskai 8.49—0.—
»	szokványáru ősze 3.18—0.—
B u z a	szokványáru tavaszra 3.90—0.—
R o z s	tiszavidéki 6.20—0.—
»	szokványáru ősze 6.34—0.—
»	szokványáru tavaszra 0.00—0.—
T e n g e r i	magyar 0.00—0.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1896. decz. 17-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — — 122 —
Magyar koronajárdék	— — — — — 99.15
Magyar vasúti kölesön aranyban 4 1/2%	— — — — — 122.15
Magyar vasúti kölesön ezüstben 2 1/2%	— — — — — 101.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	— — — — — 120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — — — 97.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	— — — — — 100 —
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — — — — 97.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölesön	— — — — — 151.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölesön	— — — — — 136.50
Oszták járadék papirban	— — — — — 101.10
Oszták járadék ezüstben	— — — — — 101.10
Oszták járadék aranyban	— — — — — 122.50
Oszták korona járadék	— — — — — 100.75
1860. oszták államsorsjegyek	— — — — — 143.60
Oszták magyar bankrészvény	— — — — — 935.—
Oszták hitelbank részvény	— — — — — 409.—
Oszták hitelintézeti részvény	— — — — — 381.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	— — — — — 377.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	— — — — — 9.53
Német birodalmi márka	— — — — — 58.98 1/2
London vista	— — — — — 119.90
Páris vista	— — — — — 47.50

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Dr. Szöllősi Ernő

az összes gyógytudományok tudora,
a bőr és nemi betegségek

szakorvosa (Speczialista)

Lakása: *fő-utca, (gróf Bethlen-ház) I. em.* 1-3

Rendel d. e. 8—10., d. u. 2—4 óráig.

Karácsonyra!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani

Karácsonyára való diszek

rendkívül nagy választékban

legolcsóbb áron.

Legfinomabb *bonbonok, cukorkák* mindig friss minőségben.

A közelgő karácsonyi ünnepekre *Bonbonierek, kassetták* eredeti áron. *Gyümölcs-kenyér* friss minőségben. *Alacs, Dobos, Mokka, Vecsera, Pischinger* tortákat a nagyérdemű közönségnek legjobban ajánljuk.

Postai szétküldést pontosan eszközöl

Alacs és Ritter

300—6—14

czukrászdája.

Erődi H. czukrászata

Nagyvárad, fő-utca.

Elvállal és pontosan teljesít, úgy helyben, mint vidéki mindenféle szakmájába vágó megrendeléseket

mérsékelt árak mellett.

Vidéki rendelések gondos csomagolás és pontos szétküldés következtében rendes időken és sértetlen állapotban érkeznek. Ugyanott mindenéle

karácsonyára való

habcukorkákat

és más diszeket valamint

disz-bonbonierek

mérsékelt áron kaphatók.

294 8—10

Az általam feltalált

Gummi Matine fűzőt

a m. k. miniszterium szabadalmazta.

Továbbá a n. é. közönség tudomására hozom, miszerint legujabban fűző-gyárral kapcsolatosan egy

különleges paplan-gyárat

létesíttem, mely új vállalatommal igyekezni fogok, úgy mint eddig fűző gyártmányaimmal a n. é. közönség nagybecsü megelégedését kiérdemelni, gyors és legjutányosabb árak előre biztosítva,

teljes tisztelettel

Rózenzweig Róza.

21j üzlet.

Szolid kiszolgálás olcsó árak
Aranyi és Róth

Nagyvárad, Zöldfa-utca, áruhaz 36. sz.

Ajánlják a közeli *karácsonyi* és *ujévi ünnepekre a legalkalmasabb ajándéknak*

A legjobb minőségű

női-, férfi-, és gyermek-czipőket, Galoschnikat (sárczipő)

fehérnemű, gallér, és kézelőket,

kalapok, sapkák nyakkendők és esőernyőket

alsó ingeket

a legolcsóbb árakban.

Különlegességek:

zsebkendők és nyakkendőkben.

21j üzlet.

Egyházi és egyleti zászlók.

Kitüntetve:

Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879.

Kitüntetve:

Deés 1879. — Budapest 1885. 1896.

Magyarország legrégebb egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS utóda,

József főherceg és Klotild főhercegné asszony ö császár és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 14-ik szám. — Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges

tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,

Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat. — Egyházi és társulati lobogók.

Tűzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket. Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltárgyertyatartók megezüstözését vagy meg-aranyozását elvállalom és olcsón készítem el.

Nagy választék arany-, ezüst- és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök. (242) 9-52

Műhímzés.

Templom- és kápolna
berendezések.

Egyházi ruhák és fehér-
neműek.